

Το νόμιμο, το ηθικό και η δικαίωση Βουλγαράκη

Του Κώστα Βαξεβάνη

Η κυβέρνηση επέλεξε την εποχή των Panama Papers, την εποχή δηλαδή των αποκαλύψεων για το ρόλο των offshore εταιρειών και το ποιοι τις χρησιμοποιούσαν ως εργαλεία απόκρυψης χρήματος, για να επιτρέψει με νόμο της, την κατοχή τέτοιων εταιρειών από πολιτικά πρόσωπα.

Ο λόγος που το κάνει δεν έχει καμία πειστική απάντηση. Το γεγονός πως η ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ είναι οι πολιτικοί χώροι καταγωγής των οφσορούχων της διαφθοράς και των οφιούχων της διαπλοκής, δεν είναι εξήγηση στο γιατί μια κυβέρνηση όπως αυτή του ΣΥΡΙΖΑ προχωρά σε ένα τέτοιο νόμο. Δεν είναι επιχείρημα, πως δεν μπορεί να κατηγορεί την κυβέρνηση η ΝΔ με τον Παπασταύρου και ο Θέμος με τις πέντε offshore. Το θέμα είναι αν η κυβέρνηση έκανε κάτι για το οποίο πρέπει να κατηγορηθεί.

Οι νομικοφανείς εξηγήσεις σε πολιτικά θέματα συνήθως δίνονται για να δημιουργούν σύγχυση και όχι για να εξηγούν. Όταν ένας νόμος χρειάζεται το μεταφραστή του, όταν αφορά ένα απλό θέμα ηθικής και πολιτικής τάξης, τότε ο

νόμος δεν υπαγορεύεται από κοινωνικές ανάγκες αλλά από παρεκτροπή από τις ανάγκες αυτές.

Πάμε τώρα στην ουσία. Οι offshore εταιρείες, είτε είναι σε χώρες που συνεργάζονται φορολογικά, είτε σε μη συνεργαζόμενες, έχουν στην πλειοψηφία τους μία λειτουργία. Την απόκρυψη μαύρου χρήματος και του κατόχου του. Το 90 % των offshore, δεν έχουν καμιά παραγωγική, ουσιαστική λειτουργία, αλλά γίνονται για να δημιουργούνται και να κινούνται χαρτοφυλάκια χρηματοοικονομικών τίτλων και παράνομου χρήματος. Όποιος έχει αμφιβολίες ας ρωτήσει τον Άκη και τον Παπασταύρου

Με το επιχείρημα πως οι χώρες είναι συνεργαζόμενες φορολογικά, η κυβέρνηση δίνει το δικαίωμα σε βουλευτές, υπουργούς και γενικούς γραμματείς υπουργείων να έχουν offshore ακόμη και αν οι συνεργαζόμενες χώρες είναι φορολογικοί παράδεισοι. Δηλαδή, αν κάποιος υπουργός έχει μια τέτοια offshore, τότε τη δηλώνει και είναι νόμιμος. Την ίδια ώρα κανένας δεν θα ξέρει και δεν θα μπορεί να μάθει, ποια είναι τα περιουσιακά στοιχεία αυτής της offshore, όσο συνεργαζόμενη φορολογικά και αν είναι η χώρα που είναι η έδρα της. Θα δηλώνει δηλαδή την εταιρεία σα να δήλωνε το όνομα ενός κατοικίδιου και θα επέρχεται η νομιμοποίηση.

Παράδειγμα: ο υπουργός, μπορεί να έχει την offshore σε μια συνεργάσιμη φορολογική χώρα. Αυτή η εταιρεία κατέχει μετοχές μιας άλλης εταιρείας, η οποία είναι σε μια άλλη χώρα, μη συνεργάσιμη φορολογικά. Και αυτή με τη σειρά της μπορεί επίσης να έχει μετοχές άλλων εταιρειών σε άλλες χώρες. Όπως δηλαδή οι ρώσικες κούκλες μπάμπουσκες, οι εταιρείες βρίσκονται η μία μέσα στην άλλη και μπορεί να καταλήγουν στη διαχείριση μιας παράνομης περιουσίας. Ο υπουργός όμως θα είναι νόμιμος, γιατί δηλώνει το περιουσιακό του στοιχείο που είναι η πρώτη εταιρεία.

Όπως είναι γνωστό, δεν υπάρχει κανένα περιουσιολόγιο για τις offshore εταιρείες. Έτσι το γεγονός πως ο κύριος υπουργός δηλώνει την εταιρεία του δεν σημαίνει πως δηλώνει και την (παράνομη) περιουσία του. Αλλά είναι νόμιμος. Ο κάθε υπουργός ή βουλευτής, γίνεται δηλαδή Σταύρος Ψυχάρης, ο οποίος έχει όλη του την περιουσία σε offshore εταιρείες, αλλά είναι νόμιμος δηλώνοντας τις εταιρείες αυτές, χωρίς να κινδυνεύει να ελεγχθεί για το πού βρήκε την περιουσία την οποία κατέχουν οι εταιρείες. Αν το όραμα του ΣΥΡΙΖΑ είναι να γίνουν οι υπουργοί του Ψυχάρηδες σε περιουσία και πρακτικές, τότε μια χαρά τα πάει.

Στο σχετικό νόμο όμως υπάρχει και ένα τεράστιο ηθικό θέμα. Τα πολιτικά πρόσωπα έχουν δικαίωμα να έχουν εταιρείες σε φορολογικούς παραδείσους αρκεί να είναι συνεργάσιμοι φορολογικά παράδεισοι. Όπως είναι γνωστό, ο πολιτικός, προσέρχεται στην πολιτική εθελοντικά με σκοπό να υπηρετήσει το δημόσιο συμφέρον. Δεν τον αναγκάζει κανένας. Πώς είναι δυνατόν, αυτός ο εθελοντής πολιτικός, από τη μία να ψηφίζει νόμους που επιβάλουν για τους πολίτες φορολογία 40%, αλλά ο ίδιος να κατέχει εταιρείες που φορολογούνται με 3 %, μόνο για αυτό το λόγο της φορολογίας; Πόσο ηθικό και έντιμο είναι αυτό; (Αποφεύγω συνειδητά το ερώτημα για το πόσο Αριστερό είναι)

Η επιχειρηματολογία πως αυτή η νομική επιλογή είναι εναρμόνιση με τις απαιτήσεις του ΟΟΣΑ και τη GRECO, δεν φαίνεται να ισχύει, αφού φαίνεται πως στις κοινές συναντήσεις σημειώνονται οι αντιφάσεις του υπάρχοντος νομικού πλαισίου για τους πολιτικούς και όχι η ανάγκη επιβολής νόμου υπέρ των offshore τους. Ακόμη και αν υπήρχε επιβολή από τον ΟΟΣΑ, η ελληνική κυβέρνηση, όφειλε ακριβώς την εποχή που σε διεθνές επίπεδο υπάρχει μια συζήτηση για το ρόλο των offshore, να ηγηθεί μιας πρωτοβουλίας για την πολιτική εξυγίανση.

Είναι η δεύτερη νομική ρύθμιση, μετά από αυτή για τα καρτέλ και τα «συρρέοντα εγκλήματα» με την οποία η κυβέρνηση νομοθετεί σε απόσταση από την κοινωνική απαίτηση αλλά και από την πολιτική της φύση. Πρέπει πρώτα να εξηγήσει την «αστοχία» στον εαυτό της και μετά στον κόσμο. Να απαντήσει δηλαδή πρακτικά, αν θεωρεί ως αναγκαίο μέτρο για την αντιμετώπιση της διαφθοράς, την άδεια για offshore στους πολιτικούς. Είναι επίσης προκλητικό, οι ρυθμίσεις για τους πολιτικούς και την φοροαπαλλαγή τους (στην καλύτερη περίπτωση γιατί στη χειρότερη πρόκειται για τη διαφθορά τους), να γίνεται σε ένα νομοσχέδιο που προβλέπει φόρους για την κοινωνία και περικοπές.

Έχει επίσης σημασία να ξέρουν οι «αδιάβαστοι» βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, πως ιστορικά, κανένας δεν μπαίνει στην πολιτική για να καταλήξει διεφθαρμένος. Διεφθαρμένο τον κάνουν οι σιωπηλές συμφωνίες ανοχής και τελικώς επιβολής της διαφθοράς. Και επειδή πιστεύω πως κανένας βουλευτής στις γραμμές του ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει ούτε χρειάζεται offshore, άρα και κάλυψη, οφείλουν να ζητήσουν να παρθεί πίσω αυτός ο νόμος, γιατί το επιχείρημα πως «οι άλλοι ήταν χειρότεροι», δεν μπορεί να διαρκεί για πολύ. Εκτός αν σύστημα σύγκρισής τους θέλουν να είναι ο Βουλγαράκης.

Το τέλος της αυταπάτης

Πριν λίγες ημέρες ο Πρωθυπουργός ζήτησε να μην τον κρίνουμε ως ψεύτη αλλά ως κάποιον ο οποίος είχε αυταπάτες.

Κάποιοι ίσως μουν στον πειρασμό να δεχτούν ως ειλικρινή τη δήλωση αυτή του κ. Τσίπρα. Εξάλλου έγινε πιστευτό κάτι παρόμοιο πέρυσι, όταν ο πρωθυπουργός πήγε στις εκλογές του Σεπτεμβρίου με το αφήγημα πως προσπάθησε σκληρά, διαπραγματεύτηκε επί 17 ώρες, και μπορεί να μην πέτυχε το αποτέλεσμα που ήθελε για τον ελληνικό λαό αλλά αυτό συνέβη γιατί το δίκαιο του ισχυρού επικράτησε της δικαιοσύνης. Ας βάλουμε ωστόσο τα πράγματα σε μια σειρά:

Πρώτον, ο πρωθυπουργός δεν εκλέγεται για να υλοποιήσει κάποια άπιαστα όνειρα αλλά για να κρατά με στιβαρό χέρι το τιμόνι της χώρας και να την οδηγεί σε ασφαλές λιμάνι. Κάτι τέτοιο ο κ. Τσίπρας δεν το έχει καταφέρει. Η ομολογία του περί «αυταπάτης» είναι στην ουσία μια παραδοχή για την αποτυχία του να κυβερνήσει αποτελεσματικά. Παραδοχή που έρχεται με μεγάλη καθυστέρηση, ακόμη και αν είναι ειλικρινής.

Δεύτερον, ακόμα και αν κάποιος μπορούσε να δεχτεί και να συγχωρέσει την

κυβερνητική απειρία του πρωθυπουργού, αυτό δε μπορεί να συγχωρεθεί όταν πια έχουν μεσολαβήσει και οι δεύτερες εκλογές του Σεπτεμβρίου και βλέπουμε να συνεχίζονται τα ίδια λάθη.

Τρίτον, η πολυπόθητη στροφή προς το ρεαλισμό, δυστυχώς ακόμα και τώρα δε φαίνεται να έχει πραγματοποιηθεί, καθώς η κυβέρνηση διατηρεί την ίδια ρητορική: δε συμφωνούμε με το πρόγραμμα αλλά είμαστε αναγκασμένοι να το υλοποιήσουμε λόγω της πίεσης των δανειστών.

Αυτό ακριβώς το τελευταίο σημείο είναι που οδήγησε και στη θεσμοθέτηση του λεγόμενου «κόφτη» των δαπανών. Η κοινή λογική αλλά και όλες οι μελέτες λένε πως μόνο τα προγράμματα που υλοποιούνται από κυβερνήσεις που τα πιστεύουν και κυρίως τα συνδιαμορφώνουν μπορούν να πετύχουν. Εδώ εξηγείται γιατί βρισκόμαστε ακόμη σε πρόγραμμα έξι χρόνια μετά.

Τι σημαίνει όμως “κόφτης”; Όταν - και η χρήση του χρονικού συνδέσμου δεν είναι τυχαία - η ελληνική κυβέρνηση θα έχει αστοχίες και άρα θα κινείται εκτός των στόχων του προγράμματος, τότε αυτόματα θα ενεργοποιείται ως αντιστάθμισμα, η διαδικασία περιορισμού των δαπανών, ξεκινώντας μάλιστα -οι πληροφορίες λένε - από τους μισθούς και συντάξεις.

Είναι πολλοί -ιδιαίτερα της φιλελεύθερης σχολής σκέψης- που επικροτούν ένα τέτοιο μέτρο. Το ονομάζουν μάλιστα και ως κίνητρο για σωστότερη διακυβέρνηση. Κάνουν λάθος για τέσσερεις τουλάχιστον λόγους.

Πρώτον, το μέτρο είναι εθνικά ταπεινωτικό. Οι κυβερνήσεις μας εκλιπαρούν ταπεινωτικά τις Ευρωπαϊκές να τους επιτρέψουν να διασώσουν όσους τους στηρίζουν πολιτικά και η έλλειψη εμπιστοσύνης οδήγησε σε αυτόν τον μηχανισμό. Πρέπει να ορίσουμε έναν νέο πατριωτισμό που θα σημαίνει πως θα βάζουμε μόνοι μας τάξη στα του οίκου μας.

Δεύτερον, πρόκειται για μέτρο που επιτείνει την ύφεση αυτόματα. Θεσμοθετούμε μόνιμο προκυκλικό, αντι-Κεϋνσιανό μηχανισμό. Αυτά από τους ανθρώπους που ομνύουν στον Κεϋνσιανισμό.

Τρίτον, γιατί την πληρώνουν οριζόντια όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι ανεξάρτητα από το αν είναι αποτελεσματικοί ή όχι, ανεξάρτητα από το αν έχουν ευθύνη για το άσχημο αποτέλεσμα. Είναι στην πραγματικότητα μια

ισοπεδωτική αντιμεταρρύθμιση που μας οδηγεί προς τα πίσω.

Τέλος, εγείρονται σημαντικά ερωτηματικά για τις έννομες συνέπειες του μέτρου. Ο σκοπός του μέτρου είναι να «κρύψει» τα μέτρα κάτω από το χαλί. Κόβοντας όμως τα κονδύλια του προϋπολογισμού, τι γίνεται με τις έννομες συνέπειες; Για παράδειγμα κάποιος έχει σύμβαση €1000 για να βάψει ένα κτήριο του Δημοσίου. Αν μειωθεί το ποσό του προϋπολογισμού δε θα δικαιούται €1000 αλλά €800; Δε θα δικαιωθεί αν διεκδικήσει δικαστικά τη διαφορά;

Η κυβέρνηση μας λέει πως σε κάθε περίπτωση θα πάρει μέτρα αύξησης των φόρων για να μην ενεργοποιηθεί ο κόφτης. Αυτό όμως είναι μια ακόμα αυταπάτη. Διότι με το ασφαλιστικό και φορολογικό (που ήρθε) και το δεύτερο φορολογικό (που έπεται) οι αστοχίες θα εξακολουθήσουν: η ελληνική οικονομία θα έχει φτάσει σε σημείο που δε θα μπορεί πια να αντέξει υπό το βάρος των φορολογικών και ασφαλιστικών μέτρων και άρα θα ξαναμπεί σε ένα σπирάλ ύφεσης.

Ο κόφτης θα ενεργοποιηθεί ελλείψει εναλλακτικών. Τότε φυσικά, η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ θα έρθει αντιμέτωπη με τα ψέματά της, αλλά και την άρνησή της να σχεδιάσει την έξοδο της χώρας από την πολύχρονη κρίση.

Η περίοδος της «αριστερής διακυβέρνησης με αυταπάτες» είναι πολύ διδακτική για όλους. Δυστυχώς όμως μέχρι να μάθει η κυβέρνηση το μάθημα, ο ελληνικός λαός πληρώνει πολύ ακριβά τα δίδακτρα. Όταν από το πάθημα δεν μαθαίνουμε και δεν εξάγουμε τα σωστά συμπεράσματα, ο λογαριασμός πληρώνεται διπλά και τριπλά.

Αυτό που χρειάζεται η χώρα είναι μια κυβέρνηση αποφασισμένη να τα βάλει με τη μία και μόνη ομάδα του πληθυσμού η οποία πρέπει να ηττηθεί αν θέλουμε να βγούμε από την κρίση: τον κομματικό στρατό. Το στρατό των φίλων, των αρεστών και των πελατών τον οποίο όλα τα κόμματα εξουσίας αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ, που καρπώθηκε τη συρρίκνωση της εκλογικής δύναμης του ΠΑΣΟΚ, έχουν εκθρέψει. Η εξυπηρέτηση αυτού του κομματικού ακροατηρίου είναι που δεν επιτρέπει στην κυβέρνηση να μοιράσει με δίκαιο τρόπο τα βάρη στον ελληνικό λαό. Ωστε αφενός να μη χρειαστεί να πάρει κι άλλα μέτρα και αφετέρου να έχει το ηθικό ανάστημα να απαιτήσει από τους Ευρωπαίους να κουρέψουν το ελληνικό χρέος. Μόνο έτσι θα απελευθερωθεί η ελληνική οικονομία, ώστε να κινηθεί βάσει των δυνατοτήτων των οποίων έχει.

Πηγή: <http://www.htheoharis.gr>